

Ve dvaadvaceti daroval krevní buňky

Blanka Freiwilgiová

Sedmdesát osm lidí v Česku pomohlo v uplynulém roce někomu nemocnému darováním své kostní dřeně. V počtu sto pětadvaceti tisíc registrovaných potenciálních dárců se zdá číslo nízké, ovšem každý se počítá. Žádostí o vyhledávání vhodného dárce každoročně přibývá.

Je to náročné, ale nebolí to. Spíš máte určitý diskomfort, napíchnuté obě ruce a nic nemůžete

Jan Bříza, dárce

Jedním z lidí, který dřeň daroval, a pomohl tak s léčbou nemocného neznámého člověka, je Jan Bříza z Nové Vsi u Jablonce nad Nisou.

Dvaadvacetiletý muž je přitom v registru teprve od devatenácti let. I on sám byl překvapen tím, že už rok a půl od zapsání jej lékaři oslovili s tím, že mají příjemce.

„Na možnost zapsat se do registru dárců kostní dřeně mě upozornil baner, který jsem viděl na transfuzní stanici v Liberci, kam jezdím darovat krev. Celkem mě to zaujalo, nastudoval jsem si, o co vlastně jde, a tak jsem si řekl, že to není nic proti ničemu zapsat se mezi potenciální dárce kostní dřeně,“ popsal Bříza.

Dvaadvacetiletý Jan Bříza se stal vhodným dárce krátce po zápisu do registru.

Foto PRÁVO – Blanka Freiwilgiová

O tom, jak se kostní dřeň odebrá a daruje, mnoho nevěděl. „Moje představa byla taková, že je to pravděpodobně něco bolestivého, pravděpo-

dobně probíhá pod celkovou anestezí jako součást chirurgického zásahu do lidského těla. Ale pak jsem si představu upravil, když jsem zjistil, že

je to nejen o darování surové dřeně, ale i o možnosti darovat krevní buňky, z nichž se vyvíjí ostatní krevní elementy,“ popsal mladý muž.

A právě v okamžiku, kdy jej z registru oslovili, po poradě s lékařem a koordinátorem dárceovského centra, zvolil druhý z uvedených způsobů darování.

Nejde o chirurgický odběr, kdy se navrtává lopata kosti kyčelní a odtud se dřeň odebrává. Separáční způsob odběru kmenových buněk trvá čtyři nebo pět hodin, kdy je dárci z jedné ruky odváděna krev do separátoru kmenových buněk, který je oddělí a pak zase krev z přístroje vrací zpátky do těla.

„Je to náročné, ale nebolí to. Spíš máte určitý diskomfort, napíchnuté obě ruce a nic nemůžete udělat, ani dojít si na záchod. Tak doufáte, že to nepříjde,“ popisuje, jak se odehrával odběr v centru Českého národního registru dárců kostní dřeně ve Fakultní nemocnici v Plzni v Lochotíně.

Pobyl tam pár dnů, popovídal si s kolegou dárce z Ostravy, který čekal patnáct let na to, až ho vyberou z registru, a pak zase odjel domů.

Žena z Německa

O tom, kdo se stal příjemcem jeho kmenových buněk, se nejspíš nikdy nedozví. Obě strany se vzájemně nepotkávají.

„Vím jen, že je to žena z Německa, ale ani netuším, jestli je třeba osmiletá holčička anebo pětáctyřicetiletá dáma,“ dodává mladý muž, který pomoci druhým zasvětil i svou profesi.

Momentálně totiž pracuje na chirurgii jablonecké nemocnice a studuje obor všeobecná sestra. Jde tak ve šlépějích jiné členky rodiny, která pracuje jako sestra na operačních sálech.